БУШТИНСЬКА СЕЛИЩНА РАДА
ТЯЧІВСЬКОГО РАЙОНУ ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ
БУШТИНСЬКИЙ ЛІЦЕЙ №2

НАКАЗ

30.01.2023 № 1/а

Про організацію Цивільного
захисту у закладі в 2023/2024
навчальному році

Відповідно до Кодексу цивільного захисту України зі змінами і доповненнями, постанови КМУ від 26.01.2015 №18 «Про Державну комісію з питань ТЕБ та НС», (із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ № 603 від 08.09.2016, №322 від 11.05.2017, №100 від 21.02.2018, №931 від 15.11.2019, №222 від 11.03.2020, розпорядженням КМ № 336-р від 25.03.2020, Постановами КМ №340 від 15.04.2020 №826 від 09.09.2020 №1074 від 04.11.2020, Розпорядженням КМ № 118-р від 02.02.2022, Постановою КМ №1025 від 13.09.2022, Розпорядженням КМ № 1133-р від 09.12.2022), Постанови КМУ від 30.10.2013 №841 «Про затвердження Порядку проведення евакуації у разі загрози виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру» (із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ №905 від 30.11.2016, №905 від 30.11.2016, № 711 від 12.08.2020, №940 від 23.08.2022, № 134 від 14.02.2023, №209 від 07.03.2023), наказу ДСНС України від 12.07.2016 №335 «Про затвердження Примірного переліку документів з питань цивільного захисту, що розробляються центральними і місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, суб'єктами господарювання», наказу Міністерства освіти і науки України №1400 від 21.11.2016 «Про затвердження Положення про функціональну підсистему навчання дітей дошкільного віку, учнів та студентів діям у надзвичайних ситуаціях (з питань безпеки життєдіяльності) єдиної державної системи цивільного захисту», Розпорядження КМУ від 24 лютого 2022 р. № 179-р «Про організацію функціонування єдиної державної системи цивільного захисту в умовах воєнного стану», Листа ДСНС від 14.06.2022 р. № 03-1870/162-2 «Про організацію укриття працівників та дітей у закладах освіти», Порядку організації та проведення спеціальних об'єктових навчань і тренувань з питань цивільного захисту, затвердженого наказом МВС України від 28.11.2019 №991, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України16 січня 2020 за № 46/34329, наказу МВСУ від 20.04.2017 №325, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 16 травня 2017 р. за №626/30494 «Про затвердження Типового положення про підрозділ з питань цивільного захисту

суб'єкта господарювання», розпорядження Кабінету Міністрів України від 25 квітня 2023 р. №370-р «Про затвердження плану основних заходів цивільного захисту України на 2023 рік», наказу МОН України від 18.05.2023 № 589 «Про затвердження плану основних заходів цивільного захисту Міністерства освіти і науки України на 2023 рік», наказу МОН України від 10.02.2023 «Деякі питання створення та функціонування класів безпеки у закладах освіти», Законів України «Про правовий режим воєнного стану» та «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію та з метою якісного виконання вимог нормативно-правових актів щодо захисту учасників освітнього процесу від наслідків надзвичайних ситуацій техногенного, екологічного і природного характеру, у випадку виникнення терористичних проявів та в умовах правового режиму воєнного стану

НАКАЗУЮ:

1. Створити систему цивільного захисту для організації і забезпечення захисту працівників та дітей у закладі від наслідків надзвичайних ситуацій техногенного, екологічного, природного та воєнного характеру.
2. Зазначити, що система цивільного захисту закладу-є структурною об'єктовою ланкою територіальної підсистеми Єдиної державної системи запобігання і реагування на надзвичайні ситуації техногенного, природного та воєнного характеру.
3. Взяти до уваги, що керівником цивільного захисту школи, є директор закладу.
4. Затвердити Інструкцію щодо дії персоналу закладу освіти у разі загрози або виникнення надзвичайних ситуацій техногенного, екологічного, природного та воєнного характеру.

Інструкція щодо дії персоналу закладу освіти у разі загрози або виникнення надзвичайних ситуацій

З урахуванням фізико-географічних особливостей, аналізу довголітніх спостережень за епідеміологією, метеорологічною обстановкою, наявності потенційних небезпечних об'єктів, підприємств та споруд різного характеру поблизу навчального закладу можливе виникнення таких надзвичайних ситуацій (НС):
- аварія на АЕС;
- зараження небезпечними хімічними речовинами;
- зараження ртуттю;
- затоплення за інтенсивного танення снігу навесні та паводок унаслідок розливу річок;
- пожежа;
- епідемія;
- стихійні лиха (снігові бурі, смерчі, урагани тощо);
- повітряна тривога, обстріли.

Про загрозу та виникнення НС радіоактивного забруднення, хімічного, бактеріологічного зараження, катастрофічного затоплення та інших видів небезпеки навчальний заклад отримує сигнал сповіщення від відділу (управління) з питань НС за схемою зв'язку та оповіщення.
1. У разі аварії на АЕС

Отримавши повідомлення від відділу (управління) з питань НС про аварію на АЕС, необхідно:
1.1. Керівнику закладу освіти:
- оповістити працівників про аварію та можливе радіоактивне забруднення місцевості;
- поставити завдання щодо організації захисту учасників освітнього процесу від ураження;
- спрогнозувати радіаційну ситуацію за даними управління з питань НС;
- ввести режим радіаційного захисту;
- організовує евакуацію учнів, працівників закладу освіти;
- звітує про стан справ перед відділом НС, відділом освіти.
1.2. Відповідальній особі за евакуацію, педагогічним працівникам розташувати учнів у захисній споруді, провести в цих приміщеннях герметизацію (затулити вікна, двері, заклеїти щілини тощо).
1.3. Завідуючому господарством організувати проведення додаткової герметизації продуктів харчування та питної води.
1.4. Сестрі медичній виявити потерпілих і надати їм домедичну допомогу, за необхідності викликати медичну допомогу.
2. У разі викидів НХР
Отримавши повідомлення від відділу (управління) з питань НС про небезпеку хімічного ураження, необхідно:
2.1.Керівнику закладу освіти:
- оповістити працівників;
- організовує евакуацію учнів, працівників закладу освіти;
- звітує про стан справ перед відділом НС, відділом освіти.
2.2. Відповідальній особі з питань евакуації, іншим працівникам -
- відвести учнів у захисні приміщення;
- провести додаткову герметизацію приміщення;
- евакуювати учнів у безпечну зону після проходження первинної хмари забруднення повітря, якщо евакуація не проведена до цього.
2.3. Завідуючому господарством організувати додаткову герметезацію продуктів харчування та питної води.
2.4. Сестрі медичній виявити потерпілих і надати їм домедичну допомогу, за необхідності викликати медичну допомогу.
3. У разі забруднення ртуттю, її парами
3.1. Керівнику закладу освіти :
- повідомити відділ (управління) з питань НС, відділ Державної санітарно-епідеміологічної служби за номером телефону;
- організувати механічне вилучення ртуті в приміщеннях закладу освіти і санітарний контроль за її проведенням;
- організовує евакуацію учнів, працівників закладу освіти;
- звітує про стан справ перед відділом НС, відділом освіти.
3.2. Відповідальній особі за евакуацію, педагогічним працівникам розташувати учнів у захисній споруді провести в цих приміщеннях герметизацію (затулити вікна, двері, заклеїти щілини тощо).
3.3. Сестрі медичній виявити потерпілих і надати їм домедичну допомогу, за

необхідності викликатиедичну допомогу та проконтролювати утримання парів ртуті з інтервалом 7 днів.
4. У разі затоплення
Після отримання повідомлення про загрозу затоплення від відділу (управління) з питань НС
4.1. Керівник закладу освіти:
- збирає працівників, доводить до їх відома ситуацію, що склалася, та ставе завдання відповідно до розпорядження відділу (управління) з питань НС;
- погоджує з відділом з питань НС послідовність та порядок евакуації із зони затоплення;
- зосереджує на верхніх поверхах навчального закладу м'який інвентар та приладдя;
- організовує вимикання електричного струму, опалення, водопостачання;
- організовує евакуацію учнів, працівників закладу освіти;
- звітує про стан справ перед відділом НС, відділом освіти.
5. У разі виникнення пожежі
5.1. Керівник закладу освіти:
- організовує евакуацію учнів, працівників закладу освіти;
- організовує винесення майна в безпечну зону та викликає пожежну службу за номером 101 (за необхідності);
- організовує пости спостереження та зустріти пожежну команду;
- повідомляє та звітує про стан справ перед відділом НС, відділом освіти.
5.2. Відповідальній особі за евакуацію перевірити, щоб під час евакуації в приміщенні закладу освіти нікого не залишилося.
5.3. Працівникам закладу освіти:
- розпочати гасити пожежу, використовувати первинні засоби пожежогасіння з навчальних кабінетів, поблизу яких виникла пожежа;
- негайно викликати пожежну команду за номером телефону «101» .
5.4. Завідуючому господарством, відповідальному за пожежну безпеку:
- при гасінні пожежі накритися з головою мокрою ганчіркою та обережно відчиняти двері, стоячи з боку руху дверного полотна;
- рухатися в дуже задимленому приміщенні закладу освіти, зігнувшись, або поповзом;
- виносити потерпілих в безпечну зону, на стадіон закладу освіти;
- евакуювати цінні речі з будівлі закладу освіти в безпечну зону;
- виносити цінні і речі та майно з допомогою працівників закладу освіти.
5.5. Сестрі медичній виявити потерпілих і надати їм домедичну допомогу, за необхідності викликати медичну допомогу.
6. У разі загрози виникнення снігової бурі, урагану, смерчу та інших стихійних лих
Отримавши попередження про можливі стихійні лиха, необхідно:
6.1. Керівник закладу:
- доводить до відома працівників обстановку та ставить завдання відповідно до розпорядження;
- організовує евакуацію учнів, працівників закладу освіти;
- контролює місце перебування учнів та працівників закладу;

- повідомляє та звітує про стан справ перед відділом НС, відділом освіти.
6.2. Завідуючий господарством:
- організовує герметизацію приміщень;
- організовує укріплення окремих елементів будівель;
- готує засоби аварійного освітлення;
- створює запас питної води та продуктів харчування.

7. У разі виникнення надзвичайних ситуацій, пов'язаної з інфекційним захворюванням людей
7.1. Керівнику закладу освіти:
- доповісти, а також щоденно інформувати про стан справ у відділи з питань НС та відділ освіти;
- передати інформацію про цей випадок захворювання для працівників відділу Держпродспоживслужби;
- заборонити вхід до закладу освіти стороннім особам.
7.2. Завідуючому господарством:
- залучити технічний персонал до щоденного проведення дезінфекції приміщень закладу освіти із застосуванням мийних засобів;
- забезпечити захист питної води та продуктів харчування у закладі освіти від зараження;
7.3. Працівникам закладу освіти:
- дотримуватися правил особистої гігієни та протиепідеміологічного режиму;
- не ставати до роботи, якщо були відсутні в день зараження, до особливого розпорядження;
- доповідати про стан свого здоров'я керівнику в телефонному режимі.
8. При обстрілах, повітряній тривозі:
Почувши сигнал оповіщення, педагоги мають організувати переміщення учнів в укриття
8.1. Керівнику закладу освіти:
- організовує евакуацію учнів, працівників закладу освіти в найпростіше укриття;
8.2. Черговий технічний працівник вмикає наявну систему оповіщення закладу, два коротких один довий дзвінок.
8.3. Вчителі:
- сповіщають учнів про загрозу, а батьків (у батьківській групі)– про переміщення дітей до укриття;
- організовують пересування учнів двома колонами з приміщення класу до укриття;
- допомагають учасникам освітнього процесу швидко та спокійно зайняти місця;
- здійснюють необхідну підтримку, заходи для комфортного та спокійного перебування в укритті.
8.3. Відповідальна особа з евакуації перевіряє всі приміщення закладу на відсутність у них учасників освітнього процесу та працівників закладу, по завершенню перевірки прямує до найближчого укриття.

Після завершення небезпеки та оголошення про відбій тривоги вчителі слідкують за тим, щоб вихід усіх учасників освітнього процесу з укриттів здійснювався колонами та повертаються до навчання.
Асистент вчителя проводить бесіди та швидке, спокійне переміщення до укриття, дітей з ООП, проводить заходи із підтримки та допомоги.
9. Створити для забезпечення заходів ЦЗ комісію з питань надзвичайних ситуацій:
- голова комісії – Молнар М.М. – директор ліцею;
- член комісії – Станко Р.Ю. – вчитель Захисту України
- член комісії – Зайцева Н. М. – медична сестра закладу
10. Створити для ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій і підготовки учнів, формування:
1) формування радіаційного та хімічного спостереження (ПРХС) в кількості 2 осіб:

П.І.П.	Спеціальність ЦЗ	Посада
Станко Р.Ю.		Вчитель Захисту України
Болог Ю.М.		Вчитель фіз.культури

2) формування першої медичної долікарської допомоги у кількості 2 осіб:

П.І.П.	Спеціальність ЦЗ	Посада
Зайцева Н.М.		Медична сестра
Лозан Є.В.		Вчит.фіз.культури (фізична реабілітація)

3) формування пожежогасіння в кількості 2 осіб:

П.І.П.	Спеціальність ЦЗ	Посада
Даруда І.І.		Заст.дир.з госп. частини
Радзіховський О.П.		Фахівець з охорони праці

4) формування охорони громадського порядку в кількості 2 осіб:

П.І.П.	Спеціальність ЦЗ	Посада
Радзіховський О.П.		Фахівець з охорони праці
Станко Р.Ю.		Вчитель Захисту України

5) формування оповіщення і зв'язку в кількості 2 осіб:

П.І.П.	Спеціальність ЦЗ	Посада
Савко Р.І.		Соціальний педагог
Немеш Н.В.		Педагог-організатор

6) формування з питань евакуації в кількості 2 осіб:

П.І.П.	Спеціальність ЦЗ	Посада
Пацкан М.П.		Заступник дир. З НВР
Федина А.В.		Заступник дир. З НВР

11. Затвердити функціональні обов'язки керівника цивільної захисту, відповідальної особи із цивільного захисту, відповідальної особи з питань евакуації, членів формувань.
12. Навчання учнів проводити в рамках вивчення навчальних предметів, класних годин, бесід, тренувань тощо.

13. Навчання та підготовку особового складу формувань проводити згідно Порядку здійснення навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 26 червня 2013 р. №444 (із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ № 592 від 26.07.2018, №143 від 26.02.2020, № 923 від 01.09.2021, №134 від 14.02.2023), Програми загальної підготовки працівників підприємств, установ та організацій до дій у надзвичайних ситуаціях, затвердженої наказом ДСНС України 06.06.2014 №310 (у редакції наказу ДСНС України 08.08.2014 № 458).

Щорічно

14. Підготовку керівного складу системи цивільного захисту, керівників формувань здійснювати відповідно Порядку проведення навчання керівного складу та фахівців, діяльність яких пов'язана з організацією і здійсненням заходів з питань цивільного захисту, проводити на спеціальних курсах.

Один раз на три роки

15. Для відпрацювання учнями практичних навичок і нормативів із Цивільного захисту, щороку проводити «День Цивільного захисту».

Травень, другий четвер

16. Відповідальним особам із ЦЗ, евакуації організувати розробку організаційних і плануючих документів з ЦЗ.

До 01.10.2023

17. Керівникам формувань оновити документації на новий навчальний рік

До 01.10.2023

18. Контроль за виконанням наказу залишаю за собою.

Директор ліцею Мирослава МОЛНАР

До наказу додається:

Додаток 1
Додаток 2
Додаток 3

З наказом ознайомлені

Виконавець
Фірцак О.В.

Додаток 1

ЗАТВЕРДЖЕНО

Директор ліцею _____ Мирослава МОЛНАР

«30» січня 2023р.

Заходи
до Дня цивільного захисту
в Буштинському ліцеї №2
2023-2024 н. року

№ з/п	*Назва заходу*	*Відповідальні*
1.	Проведення екстренної евакуації з приміщення закладу	Класні керівники
2.	Проведення годин спілкування «Види небезпечних ситуацій, які загрожують дитині та правила поведінки в цих ситуаціях»	Соц.педпрацівник
3.	Проведення тематичних бесід: «Правила поведінки при аваріях на залізничному і автомобільному транспорті при перевезенні небезпечних вантажів», «Правила поведінки при виникненні повені, паводку», «Правила поведінки у разі сходження селевого потоку», «Правила поведінки під час зсувів», «Правила поведінки при проживанні на місцевості з підвищеним радіаційним фоном».	Вчитель осн здоров'я
4.	Організація перегляду картин, фотографій «Як поводити себе в екстремальних ситуаціях»	Класні керівники
5.	Відпрацювання дій в разі виникнення пожежі.	Педагоги
6.	Оформлення виставки плакатів та малюнків «Захист людини у надзвичайних ситуаціях»	Педагоги
7.	Відпрацювання правил переходу нерегульованого перехрестя	Педагоги
8.	Проведення вікторини «Захисти себе сам»	Педагоги
9.	Проведення брейн-рингу «Що робити, коли...»	Педагоги
10.	Проведення розваги «Вогонь-друг, вогонь- ворог»	Педагоги
11.	Проведення вікторини «Правила дорожнього руху. Безпечна дорога до школи»	Педагоги
12.	Екскурсія до стенду, бесіди за картинами «Засоби протипожежної безпеки»	Педагоги
14.	Вправи-тренінги «SOS»: правила виклику рятувальних служб за телефонами «101», «102», «103», «104»;	Педагоги
15.	Розгляд картин різних сезонів – вчити дітей безпечній поведінці в різні пори року та за будь-якої погоди	Педагоги
16.	Читання художніх творів з безпекою життєдіяльності дітей;	Педагоги
17.	Пішохідний перехід «Евакуація» до найближчої школи з використанням необхідної атрибутики: закріплення практичних навичок само рятування	Педагоги
18.	Моделювання ситуацій «Допоможи собі й товаришеві!» (про надавання першої допомоги), «Тривога!» (евакуація через вікна першого поверху, сходами пожежного виходу, відпрацювання рятівної поведінки)	Педагоги
19.	Ігрові підходи «Ідемо в похід за скарбом» (пошук «скарбу» за картою та різноманітними вказівками)	Педагоги
20.	Дидактичні ігри «Лихо мене обмине» (вчити дітей і ігровій формі виходити із різних непередбачуваних ситуацій), «Продовж розповідь» (поглиблення знань дітей про катастрофи та	Класні керівники

	відповідні засоби саморятування);	
21.	Малювання надзвичайних ситуацій під темою «Будь обережним»	Вч.обр мист
22.	Задавання проблемно-пошукових питань: Що ти зробиш, якщо отримаєш легкій опік? Що треба робити, якщо в око потрапила смітинка? Для чого потрібні перекис водню, розчини йоду та зеленки? Що робити , коли буря звалила стовп і обірвались проводи? Які заходи треба застосовувати під час бурі? Які найбільш безпечні місця при землетрусі? тощо	Вчитель осн здоров'я
23.	Пам'ятка щодо першочергових дій у разі виявлення або застосування вибухових пристроїв	Вч Захисту України

Додаток 2

ЗАТВЕРДЖЕНО

Директор ліцею _____ Мирослава МОЛНАР

«30» січня 2023р.

П Л А Н
підготовки і проведення Дня Цивільного захисту в Буштинському ліцеї №2 у 2023-2024 навчальному році

п/п	*Заходи*	*Час і місце проведення*	*Відповідальний*	*Відмітка про виконанння*
	ПІДГОТОВЧИЙ ПЕРІОД			
1	Вивчення адміністрацією та педагогами закладу освіти _____ нормативних документів Міністерства освіти і науки України, управління освіти і штабу ЦЗ з питань підготовки дітей за програмою «Цивільної оборони» і завданнями планів ЦЗ на мирний час	лютий-березень	Директор	
2	Розглянути питання «Про стан Цивільної оборони у закладіі завдання з підготовки «Дня ЦЗ»	Нарада березень	Директор	
3	Вивчення нормативних документів. Корегування плану проведення «Дня ЦЗ»	лютий - березень	Директор, вч захисту України	
4	Визначення складу учасників, які залучаються для підготовки і проведення «Дня ЦЗ». Призначення осіб, які відповідають за їх зустріч та супроводження.	березень	Директор, пед.-організатор	
5	Відпрацювання порядку і послідовності (сценарію) «Дня ЦЗ» з його організаторами	березень	Директор пед.-організатор	
6	Організація та здійснення контролю за якістю занять і тренувань з програми ЦЗ в період підготовки до «Дня ЦЗ»	лютий	Директор вч захисту України	
7	Перевірка і підготовка майна ЦЗ, яке буде використано під час проведення «Дня ЦЗ»	березень	Директор	
8	Виготовлення простіших засобів захисту органів дихання . Заготовлення матеріалу для проведення практичних заходів	до 4 квітня	Педагоги	
9	Організація і перевірка засобів протипожежного захисту	березень	Завгосп	
10	Зв'язок із службами ЦЗ району, громадськими організаціями з екології, захисту природи з метою залучення їх до проведення заходів під час «Дня ЦЗ»	березень	Завуч по навчально-вих роботі	
11	Організація і проведення пропаганди ЦЗ з питань забезпечення безпеки життєдіяльності людини	_____	Штаб ЦЗ	
12	Організувати перегляд демонстрацію картин, фотографій з теми «Людина у екстремальних ситуаціях»	квітень	Педагоги	
13	Організація в бібліотеці виставки книжок, брошюр, альбомів з тематики «Цивільна оборона», «Надзвичайні ситуації», «Знай і вмій», «Природа і людина», «Людина у екстремальних ситуаціях»	квітень	Бібліотекар	

14	Створення (оновлення) «Куточка ЦЗ», змістовне оформлення у ньому матеріалів з синалів оповіщення ЦЗ, надзвичайних ситуацій , характерних для міста і дій працівників дитячого садка;	квітень	Завуч по навчально-вих роботі	
15	Підготовка наочної агітації, індивідуальних плакатів, схем, які необхідні для проведення заходів «Дня ЦЗ»	березень	Вчитель обр мистецтва	
16	Підготовка навчально-матеріальної бази ЦЗ В закладі: підготовка для змагань з ЦЗ і спортивних майданчиків, а також захисних споруд дитячого садка; одержати майно ЦЗ, яке потрібне для організації навчального процесу з ЦЗ; організація виготовлення споруд і приладів, а також простіших засобів захисту органів дихання	березень	Директор вч Захисту України вч фіз. виховання	
17	Привести у порядок і провести перевірку, налагодження технічних засобів навчання і пропаганди ЦЗ у дитячому садку	березень		
18	Проведення тижня безпеки життєдіяльності дитини (за окремим планом)	____ травня	Педагог-орг, вчитель основ здоров'я	
ПРОВЕДЕННЯ «ДНЯ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ»				
1	Проведення екстренної евакуації з приміщення школи	Протягом року	Педагоги	
2	Проведення годин спілкування «Види небезпечних ситуацій, які загрожують дитині та правила поведінки в цих ситуаціях»	Протягом року	Педагоги	
3	Проведення тематичних бесід: «Правила поведінки при аваріях на залізничному і автомобільному транспорті при перевезенні небезпечних вантажів», «Правила поведінки при виникненні повені, паводку», «Правила поведінки у разі сходження селевого потоку», «Правила поведінки під час зсувів», «Правила поведінки при проживанні на місцевості з підвищеним радіаційним фоном».	Протягом року	Педагоги	
4	Організація перегляду картин, фотографій «Як поводити себе в екстремальних ситуаціях»	Протягом року	Педагоги	
5	Відпрацювання дій в разі виникнення пожежі.	Протягом року	Педагоги	
6	Оформлення виставки плакатів та малюнків «Захист людини у надзвичайних ситуаціях»	Протягом року	Педагоги	
7	Відпрацювання правил переходу нерегульованого перехрестя	Протягом року	Педагоги	
7	Проведення вікторини «Захисти себе сам»	Протягом року	Педагоги	
8	Проведення брейн-рингу «Що робити, коли...»	Протягом року	Педагоги	
9	Проведення розваги «Вогонь-друг, вогонь- ворог»	Протягом року	Педагоги	
10	Проведення вікторини «Правила дорожнього руху. Безпечна дорога до школи»	Протягом року	Педагоги	
11	Екскурсія до стенду, бесіди за картинами «Засоби протипожежної безпеки»	Протягом року	Педагоги	
12	Пам'ятка щодо першочергових дій у разі виявлення або застосування вибухових пристроїв	Протягом року	Вихователь-методист	

ПІДСУМОК «ДНЯ ЦЗ»				
12	Збір педагогічного складу для підведення підсумків Дня ЦЗ	Протягом року	Адміністрація	
13	Аналіз проведення Дня ЦЗ з керівним складом, відповідальними, медпрацівниками	Протягом року	Адміністрація	

Додаток 3

Пам'ятка щодо першочергових дій у разі виявлення або застосування вибухових пристроїв

У разі виявлення предмета, підозрілого на вибуховий пристрій (надалі ВП), у першу чергу необхідно:

- негайно повідомити старшого начальника про виявлення характерних ознак ВП, місце його знаходження, час виявлення та особу, яка виявила;
- викликати спеціаліста-вибухотехніка через чергову частину МВС чи МНС України;
- у разі підтвердження ознак вибухового пристрою організувати евакуацію людей з будівлі чи території, що знаходиться під контролем;
- оперативно виконувати всі рекомендації спеціаліста-вибухотехніка.

Характерними ознаками, що вказують на можливу наявність ВП, можуть бути:

- виявлення в громадських місцях чи транспорті валіз, коробок та інших предметів, залишених без нагляду власника;
- отримання адресатом поштового відправлення, вміст якого чи відправник йому невідомі;
- наявність у виявлених предметів характерного вигляду штатних бойових припасів, навчально-імітаційних, сигнальних, освітлювальних, піротехнічних виробів чи їх елементів;
- наявність у виявлених предметів звуку працюючого годинникового механізму;
- наявність у виявленому предметі запаху бензину, газу, розчинника, паливно-мастильних матеріалів, хімічних речовин тощо;
- наявність диму, що виходить з предмету;
- наявність у виявленого предмета елементів (деталей), що не відповідають його прямому призначенню;
- надзвичайно велика маса виявленого предмета (наприклад, невідповідність ваги коробки цукерок, банки від кави, блокнота та інше);
- нестандартний засіб виготовлення посилочної тари;
- наявність будь-якого додаткового контакту предмета з об'єктами навколишньої обстановки;
- наявність у дверях, вікнах будь-яких сторонніх предметів, закріпленого дроту, ниток, важелів, шнурів тощо;
- наявність стороннього сміття, порушення ґрунту, покриття на газонах, тротуарах за відсутності пояснень щодо їх виникнення у відповідних служб.

При виявлені підозрілого предмета суворо забороняється самостійно проводи з ним будь-які дії (торкатися, нахиляти, відкривати, переміщувати, підіймати, перерізати та ін.).

Примітка: Треба пам'ятати, що марна трата часу при загрозі вибуху може призвести до людських жертв!

В усіх випадках про виявлення ознак вибухового пристрою повідомляти оперативних чергових правоохоронних органів невідкладно.